

महाराष्ट्र विधानसभा

तिसरे अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

ठाणे महानगरपालिका हद्दीतील मुंब्रा व दिवा परिसरातील आगासन गावालगत असलेल्या भूखंडावरील तिवरांच्या संपूर्ण भागाला कुंपण घालण्याबाबत

- (१) १९९२४ (१०-१०-२०१५). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा), श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) ठाणे महानगरपालिका हद्दीतील मुंब्रा व दिवा परिसरातील आगासन गावालगत असलेल्या सर्व्हे नं.११२ आणि ११३ या भूखंडावरील तिवरांच्या जंगलाचा संपूर्ण भाग कुंपण घालून बंदिस्त करण्याच्या सूचना मा.उच्च न्यायालयाने माहे एप्रिल, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान दिल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर भूखंडावर कुंपण घातले न गेल्याने मा.उच्च न्यायालयाने अवमानाची नोटीस पाठविण्याचे निदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर जागेवर कुंपण घालण्यास विलंबनाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०७-०७-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

रिट याचिका क्र. २७८३/२०१४ व जनहित याचिका क्रमांक १८९/२०१४ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक ९.०१.२०१५ व दिनांक २३.०२.२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना मौजे आगासन ता.जि. ठाणे येथील स.नं. ११३/१ व स.नं. ११२ मधील कांदळवनाचे संरक्षण करण्याकरिता सदर क्षेत्राभोवती कुंपण करण्याबाबत सूचना दिल्या होत्या.

(२) होय हे खरे आहे.

प्रकरणी मा.उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ९.०१.२०१५ व दिनांक २३.०२.२०१५ रोजीच्या आदेशाची वेळेत अंमलबजावणी न केल्यामुळे जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना अवमान नोटीस पाठविण्याचे निदेश दिनांक ५.०५.२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये मा.उच्च न्यायालयाने दिलेले होते.

(३) मौजे आगासन ता.जि.ठाणे येथील प्रश्नांकित क्षेत्र हे खाजगी मालकीचे आहे. सदर खाजगी जमिनीस कंपनीस घालण्यासाठी निधीची स्वतंत्र तरतूद उपलब्ध नाही. ही वस्तुस्थिती जिल्हाधिकारी यांनी दिनांक १७.०६.२०१५ रोजीच्या शपथपत्रान्वये मा.उच्च न्यायालयाच्या निदर्शनास आणून दिले. तसेच मा.न्यायालयाच्या दिनांक ९.०१.२०१५ व दिनांक २३.०२.२०१५ रोजीच्या आदेशात सुधारणा (Modification) होण्यासाठी दिनांक २२.०६.२०१५ रोजी सिव्हील अप्लीकेशनही दाखल केले.

तदनंतर मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक २१.०८.२०१५ रोजी सुनावणी घेऊन सुधारित आदेश पारित केले.

राज्यातील अपंगांना अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी कार्यक्षम यंत्रणा राबविण्याबाबत

(२) २८८३४ (२१-०१-२०१६). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र मिळवण्यासाठीचे केंद्रांची संख्या कमी असल्याने बहुतांश अपंगांकडे प्रमाणपत्र नसल्याचे धक्कादायक वास्तव निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अपंगांच्या समस्या समजून घेण्यासाठी शासनाची एकही हेल्प लाईन नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अपंगांना सार्वजनिक ठिकाणी दुजाभावाला सामोरे जावे लागत असल्याचे कळते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत योग्य तो अभ्यास करून शासनाने अपंगांच्या विकासासाठी काही उपाययोजना केल्या आहेत काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०७-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे.

राज्यात सद्यस्थितीत संगणकीय प्रणालीद्वारे अपंगांना २३ जिल्हा रुग्णालये, ३ सामान्य रुग्णालये व १५ वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालये व ४ उपजिल्हा रुग्णालयातून अपंग प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याबाबत येतात. आरोग्य विभागाच्या अखत्यारीतील रुग्णालयातून सुविधा वाढ करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(२) होय.

(३) हे खरे नाही.

रुग्णालयात अपंगांना प्राधान्याने तपासले जाते.

(४) मा.मंत्री (सामाजिक न्याय) यांच्या अध्यक्षतेखालील महाराष्ट्र राज्य समन्वय समितीच्या झालेल्या बैठकीत अपंगासाठीच्या हेल्पलाईनबाबत आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांना प्रस्ताव सादर करण्याचे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने निदेश दिलेले आहेत.

राज्यात ग्रामीण भागापासून ते शहरी भागापर्यंत अपंगांना शासनाच्या सुविधाबाबतची माहिती करून देण्यासाठी आरोग्य विभागामार्फत ग्रामीण रुग्णालये, उपजिल्हा रुग्णालये व सामान्य/जिल्हा रुग्णालयामार्फत अपंग रुग्णांसाठी शिबीरे आयोजित करण्यात येतात.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कन्नड (जि.औरंगाबाद) तालुका आरोग्य अधिकारी कार्यालयात
दानपेटी बसविण्यात आल्याबाबत**

(३) ३३२२५ (२३-०३-२०१६). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कन्नड (जि.औरंगाबाद) तालुका आरोग्य अधिकारी कार्यालयात दानपेटी बसविण्यात आल्याने कार्यालयात येणारा प्रत्येक नागरिक याची विचारणा करित असल्याचे माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दानपेटी हटविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) होय.

- (२) दानपेटी दि. २९.०५.२०१५ रोजी हटविण्यात आली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**केंद्र शासनाने आरोग्य निधीत कपात केल्यामुळे पनवेल तालुक्यातील
आरोग्य केंद्र अडचणी असल्याबाबत**

(४) ४०८७६ (११-०५-२०१६). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य शासनाबरोबरच केंद्र शासनानेही आरोग्य निधीत कपात केल्यामुळे पनवेल तालुक्यातील आरोग्य केंद्र अडचणीत येणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त तालुक्यात आदिवासी लोकवस्ती व ग्रामीण भागातील आरोग्य केंद्रात मोठ्या संख्येने वर्षभरात प्रसूती व ऑपरेशन होतात, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रत्येक तालुक्यातील आरोग्य केंद्राला अपग्रेडेशन फंडाच्या रूपात मिळणारा ५ लाख रुपयाचा निधीही तीन वर्षापासून बंद केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, आरोग्य केंद्राला निधी मिळण्याच्या दृष्टीने शासनाने चौकशी करून कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही. तथापि, राष्ट्रीय विकासाच्या धोरणांतर्गत राज्य व केंद्र शासनाच्या संयुक्त विद्यमाने राबविल्या जात असलेल्या योजनांपैकी राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत राबविल्या जाणाऱ्या योजनांमध्ये केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे हिस्सा ६०:४० असा ठेवण्याचा निर्णय घेतला असल्याचे केंद्रीय वित्त सचिव यांनी दि. २८ ऑक्टोबर, २०१५ च्या पत्रान्वये राज्यास कळविले आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जव्हार (जि.पालघर) येथील कुटीर रुग्णालयातील एकमेव रक्तपेढी

मागील दीड वर्षांपासून बंद असल्याबाबत

(५) ४१५५५ (१०-०५-२०१६). श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जव्हार (जि.पालघर) येथील कुटीर रुग्णालयावर जव्हार, मोखाडा आणि विक्रमगड या तीन तालुक्यांचा भार असून १०० खाटा असलेल्या या रुग्णालयात दररोज ४०० ते ५०० रुग्ण उपचारासाठी येत असतात, हे खरे आहे काय,

(२) सदरहू तालुक्यातील कुपोषित बालकांना तसेच गरोदर मातांना प्रसुतिकाळात आणि त्यानंतर रक्तांची नितांत गरज असतानाही सदरहू कुटीर रुग्णालयातील असलेली एकमेव रक्तपेढी मागील दीड वर्षांपासून बंद पडलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू रक्तपेढी बंद असण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहे,

(४) असल्यास, सदरहू रक्तपेढी विनाविलंब सुरू होण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०१-०७-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे नाही.

(३) रुग्णालयातील ज्या विभागामध्ये रक्तपेढी कार्यान्वित होती, त्या विभागात अन्न व औषध प्रशासन यांच्या मार्गदर्शनानुसार तसेच अटी व शर्तीनुसार सुविधा नसल्याने सदरच्या रक्तपेढीचा परवाना दि.१.७.२०१४ पासून रद्द करण्यात आलेला आहे. तेव्हापासून रक्तपेढी बंद आहे. तथापि, जानेवारी, २०१६ पासून या ठिकाणी ब्लड स्टोरेज यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आलेली आहे.

- (४) रक्तपेढीचे स्वतंत्र बांधकाम चालू आहे.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बोईसर (जि.पालघर) ग्रामीण रुग्णालयाला भूखंड उपलब्ध करून देण्याबाबत

(६) ४८९१९ (११-०५-२०१६). श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बोईसर (जि.पालघर) ग्रामीण रुग्णालयास मागील बारा वर्षांपासून मंजूर झालेला भूखंड ताब्यात असतानादेखील ग्रामीण रुग्णालय भूखंडाच्या प्रतिक्षेत असल्याचे दिनांक १६ डिसेंबर, २०१५ रोजी निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती चौकशी केलेली आहे काय,
(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने दौषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येणार आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) : (१) हे खरे नाही, जमीन प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे. मौजे काटकरपाडा येथील भूखंड ग्रामीण रुग्णालयासाठी उपलब्ध करून देण्याचा ग्रामपंचायतीने ऑगस्ट, २०१५ मध्ये ठराव केला असून त्या अनुषंगाने जागेची मोजणी झाली असून नोंदणीची प्रक्रिया सुरु आहे.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिम जिल्ह्यातील मानोरा तालुक्यातील ग्राम एकलास येथील शेतशिवारात जलयुक्त शिवार योजनेतर्गत काम निकृष्ट दर्जाची करण्यात आल्याबाबत

(७) ४९८३८ (२९-०४-२०१६). श्री.अमित झनक (रिसोड), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील मानोरा तालुक्यातील ग्राम एकलास येथील शेतशिवारात जलयुक्त शिवार योजनेतर्गत लघु पाटबंधारे कारंजा विभागाच्या वतीने करण्यात आलेली बांधकामाच्या भिंतीचे निकृष्ट दर्जाचे काम करण्यात आले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त योजनेत गैरव्यवहार झाल्याची तक्रार ग्रामस्थांनी केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याबाबत चौकशी केली आहे चौकशीनुसार संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्याप, कार्यवाही केली नसल्यास, त्यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१०-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय.

दक्षता पथक (रोहयो) जिल्हाधिकारी कार्यालय, वाशिम यांचे मार्फत सदर कामांची चौकशी करण्यात आली आहे. तसेच या बांधकामाचा पंचासमक्ष पंचनामा करण्यात आला असून सिमेंट नाला बांधाच्या उजव्या बाजूस शेततळे असल्याने त्या बाजूकडील नाल्याची कडा कमजोर झाली आहे. सिमेंट नाला बांधाच्या उर्ध्व बाजूस ३० ते ४० मी. अंतरावर वळण आहे. त्यामुळे त्या बाजूकडील कमजोर काठ मजबूत करणे व मुख्य भिंतीस उजव्या तिरापासून ३.८० मीटरवर असलेली तडा (Hair Crack) दुरुस्त करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्याप्रमाणे दुरुस्तीचे काम प्रगतीत आहे.

(४) सदर सिमेंट नाला बांध पाण्याने पूर्ण भरलेला असल्याकारणाने निर्देशित केलेल्या उपाययोजना वेळेत करणे शक्य झाले नाही. सद्यस्थितीत बांधाच्या दुरुस्तीचे काम प्रगतीपथावर आहे.

**दौंड (जि.पुणे) उपजिल्हा रुग्णालयासाठी डायलेसिस युनिट उपलब्ध
नसल्याने रुग्णांची गैरसोय होत असल्याबाबत**

(८) ५२२६६ (११-०५-२०१६). श्री.राहूल कुल (दौंड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दौंड (जि.पुणे) उपजिल्हा रुग्णालयासाठी डायलेसिस युनिट उपलब्ध नसल्याने रुग्णांची गैरसोय होत असल्याने २ डायलेसिस युनिट उपलब्ध करून देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्र्यांना माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदन सादर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दौंड (जि.पुणे) उपजिल्हा रुग्णालयासाठी २ डायलेसिस युनिट व तदनुषंगाने लागणाऱ्या सुविधा उपलब्ध करण्यासाठी शासनाने काय कार्यवाही केली आहे वा करत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) उपजिल्हा रुग्णालय, दौंड हे ५० खाटांचे रुग्णालय असून शासनाच्या धोरणानुसार १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालयास डायलेसिस युनिट अनुज्ञेय आहे. सदर रुग्णालयाचे ५०

खाटांवरुन १०० खाटांमध्ये श्रेणीवर्धन केल्यानंतर तिथे डायलेसिस युनिटसाठी स्वतंत्र बांधकाम करुन व पुरेसे मनुष्यबळ उपलब्ध करुन डायलेसिस युनिट कार्यान्वित करणे शक्य होईल. सदर उपजिल्हा रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करण्याचे विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यासह मराठवाड्यातील १२ हजार शेततळ्यांची कामे रखडल्याबाबत

(९) ५३२६५ (२९-०४-२०१६). श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील व मराठवाड्यातील सर्व जिल्ह्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर शेततळ्यांची कामे हाती घेण्यात आली होती परंतु निधीअभावी सदरील शेततळ्यांची कामे रखडली असून त्यासोबतच जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत १६८८ कामे ही बंद झाल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ च्या चौथ्या सप्ताहात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०९-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण (जि.ठाणे) तालुक्यातील दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचा प्रस्ताव

(१०) ५६१०५ (३०-०८-२०१६). श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण (जि.ठाणे) तालुक्यातील दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचा प्रस्ताव मंजूर झालेला नसल्याने सोयीसुविधां अभावी रुग्णांची गैरसोय होत असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राचा प्रस्तावित इमारतीचा प्रस्ताव शासनाने मान्य करुन त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) नाही. सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात येणा-या रुग्णांची परवड होते ही बाब खरी नाही.सदर ठिकाणी औषधोपचारासाठी येणा-या रुग्णांना सर्व आरोग्य सेवा पुरवल्या जात आहेत.

(२) प्राथमिक आरोग्य केंद्र दहागावसाठी नवीन इमारत बांधण्यासाठी गावक-यांनी गुरचरण असलेली अडीच एकर जमीन देत असल्याचा ठराव केला आहे. तथापि, सदर जमिनीमध्ये आदिवासीकरिता घरकुल योजने अंतर्गत घरे बांधून दिलेली आहेत. त्यामुळे या प्रकरणी महसूल व वन विभाग यांच्याकडे अन्य जमीन मिळण्याबाबत केलेल्या पत्रव्यवहाराच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी त्यांच्या दि.९.५.२०११ च्या पत्रान्वये महसूल व वन विभाग यांच्याकडे प्रस्ताव सादर केला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुदखेड (जि.नांदेड) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे अधीक्षक डॉ.लोणीकर
यांच्या गैरकारभाराबाबत**

(११) ५८२६३ (३०-०८-२०१६). श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुदखेड (जि.नांदेड) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे अधीक्षक डॉ.लोणीकर यांचा मनमानी कारभार वाढला असल्याचे माहे मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी डॉ.लोणीकर यांच्याविरोधात कर्मचाऱ्यांनी आंदोलन सुरु केले असून त्यांची सखोल चौकशी करण्यात यावी, अशी मागणी स्थानिकांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, डॉ.लोणीकर यांचेबाबत शासनाने काय कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) डॉ. लोणीकर यांची ग्रामीण रुग्णालय, मुदखेड येथून ग्रामीण रुग्णालय, कळमनुरी, जि.हिंगोली येथे दि.१७.१०.२०१६ च्या आदेशानुसार बदली करण्यात आली आहे. तसेच त्यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई सुरु करण्यात आली आहे.

**सिल्लोड (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील ३२ गावांतील जलसंधारणाची
कामे निधी अभावी प्रलंबित असल्याबाबत**

(१२) ५९१६९ (२४-०८-२०१६). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिल्लोड (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील ३२ गावांतील जलसंधारणाची कामे निधी अभावी रखडली असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, या जलसंधारणाच्या कामाला निधी उपलब्ध न होण्याची कारणे काय आहेत व यांची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०१-०२-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर जिल्हा शल्यचिकित्सक रुग्णालयातील गैरकारभाराबाबत

(१३) ५९२६७ (३०-०८-२०१६). श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लातूर जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालय मुरुड येथील वाहन चालक मयत बबन सुरवसे यांनी जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय लातूर व वैद्यकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णालय मुरुड यांच्या मानसिक त्रासाला कंटाळून आत्महत्या केल्या प्रकरणाची सखोल चौकशी करून कार्यवाही करण्याबाबतची मागणी मयत वाहन चालकाच्या कुटुंबीयाने व परिसरातील संघटना, नागरिकांनी जिल्हाधिकारी लातूर व आरोग्य उपसंचालक लातूर यांच्याकडे निवेदनाद्वारे दिनांक ०१ मार्च, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास चौकशीत काय निष्पन्न झाले व संबंधित दोषीवर कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) चौकशी करण्यात आली आहे.

(३) श्री.बबन सुरवसे यांनी त्यांची आर्थिक आवक कमी झाल्याने नैराश्यपोटी आत्महत्या केली असल्याचे आढळून आले आहे. या प्रकरणी वैद्यकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णालय, मुरुड हे अंशतः दोषी आढळून येत असल्याने त्यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर मनोरुग्णालयातून गत वर्षात अपुऱ्या सुरक्षा व्यवस्थेमुळे
५ रुग्णांनी पलायन केल्याबाबत

(१४) ५९७६१ (३०-०८-२०१६). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर मनोरुग्णालयातून गत वर्षात अपुऱ्या सुरक्षा व्यवस्थेमुळे ५ रुग्णांनी पलायन केल्याची बाब दिनांक १ एप्रिल, २०१६ रोजी निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकार थांबविण्याकरीता रुग्णालयाच्या संरक्षण भिंतीची उंची वाढविणे आवश्यक आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याकरिता १ कोटी ८ लाख रुपयांचा निधी मंजूर करण्यात आलेला असून अद्यापपर्यंत निधी देण्यात आला नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, निधी कधीपर्यंत उपलब्ध करून देण्यात येईल ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही. रु.१ कोटी ८ लाख ७२ हजार इतका निधी मंजूर करण्यात आला असून तो सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचेकडे वर्ग करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघरमध्ये जिल्हा सामान्य रुग्णालय सुरु करणेबाबत

(१५) ६२१९९ (३०-०८-२०१६). श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पालघरमध्ये जिल्हा सिव्हील रुग्णालय सुरु होण्यास अडचणी येत असल्याचे दिनांक ९ जून, २०१६ रोजी निदर्शनास आलेले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, आरोग्यसेवेच्या संबंधित १२ पदांना मंजुरी मिळालेली असता शासन ग्रामीण रुग्णालयाचे जिल्हा रुग्णालयात रुपांतर करणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) व (२) होय, पालघर जिल्हा सामान्य रुग्णालयाचे बांधकाम करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या जागेची जिल्हाधिकारी,पालघर यांच्याकडे मागणी करण्यात आलेली आहे.

- (३) जिल्हाधिकारी, पालघर यांच्याकडून जागा प्राप्त झाल्यानंतर याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे-मुलुंड दरम्यान प्रादेशिक मनोरुग्णालयाची जमीन प्रस्तावीत रेल्वे स्थानकास देण्याबाबत

(१६) ६२३२८ (३०-०८-२०१६). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा), श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे-मुलुंड दरम्यान प्रादेशिक मनोरुग्णालयाच्या जागेवर नवीन विस्तारीत रेल्वे स्थानकाला आरोग्य विभागाची मंजूरी मिळाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू मनोरुग्णालयाच्या जमिनीची मालकी राज्य शासनाच्या आरोग्य विभागाकडे असल्याने सदर जागा रेल्वेला विनामुल्य मिळावी अशी अट रेल्वेने घातली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्याप्रमाणे उक्त मनोरुग्णालयाची जमीन प्रस्तावीत रेल्वे स्थानकास देण्याबाबत रेल्वेमार्फत शासनास मागणी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर मागणीबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे, तसेच यासंदर्भात अद्याप निर्णय घेतला नसल्यास याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (०६-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) हे खरे नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात मनोरुग्णांची संख्या वाढत असून मनोरुग्णालयाची संख्या कमी असल्याने रुग्णांना उपचारापासून वंचित रहावे लागत असल्याबाबत

(१७) ६३३६३ (३०-०८-२०१६). श्री.जगदीश मुळीक (वडगाव शरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात मनोरुग्णांची संख्या वाढत असून त्यांना रुग्णालयात दाखल करून तातडीने उपचार देणे गरजेचे आहे मात्र मनोरुग्णालयाची संख्या कमी असल्याने रुग्ण उपचारापासून वंचित रहावे लागते, हे खरे आहे काय,
- (२) त्यामुळे मनोरुग्णालयाची संख्या वाढविणे गरजेचे असल्याचे मानसोपचार तज्ञांनी स्पष्ट केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर रुग्णांना वेळेत उपचार मिळावेत म्हणून शासनाने कोणती उपाय योजना केली आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) राज्यात चार प्रादेशिक मनोरुग्णालयांमधून रुग्णांना उपचार दिले जात आहेत. तसेच जिल्हा मानसिक आरोग्य कार्यक्रमांतर्गत १६ जिल्ह्यात मानसिक रुग्णांना उपचार दिले जात आहेत. राज्यातील नागरीकांना मानसिक आरोग्यविषयी माहिती पुरविण्यासाठी राज्य शासनाने विनाशुल्क मानसिक आरोग्य हेल्प लाईन क्र.१०४ सुरु केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वर्धा जिल्ह्यातील जिल्हा रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय व ग्रामीण रुग्णालय
येथील सुधारित आकृतिबंधानुसार रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(१८) ६३७७९ (३०-०८-२०१६). श्री.रणजीत कांबळे (देवळी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा जिल्ह्यातील जिल्हा रुग्णालय, उपजिल्हा रुग्णालय व ग्रामीण रुग्णालय येथील सुधारित आकृतिबंधानुसार मंजूर वर्ग १, वर्ग २, वर्ग ३ व ४ अंतर्गत विविध पदांपैकी मोठ्या प्रमाणात रिक्त असलेली पदे मा.आरोग्य मंत्री यांनी तातडीने भरण्याचे आश्वासन देऊन एक वर्ष कालावधी झाला असतांना पदे भरण्यात आलेली नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू रिक्त पदे त्वरीत भरण्याबाबत शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यास त्यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१२-०७-२०१७) :(१) वर्धा जिल्हातील जिल्हा रुग्णालय, २ उपजिल्हा रुग्णालय व ८ ग्रामीण रुग्णालये येथील गट-अ ते गट-ड संवर्गाची एकूण ७५५ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५७२ पदे भरण्यात आलेली आहेत व १८३ पदे रिक्त आहेत.

(२) महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा गट-अ मधील रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही शासनस्तरावर सुरु आहे. गट-क व गट-ड ची रिक्त पदे उपसंचालक, नागपूर स्तरावरून भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील तीर्थक्षेत्र देहूगाव येथे ग्रामीण रुग्णालय सुरु करण्याबाबत

(१९) ६४४१५ (३०-०८-२०१६). श्री.संजय (बाळा) भेगडे (मावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्हा - तीर्थक्षेत्रांच्या ठिकाणी उत्तम आरोग्य देण्याच्या उद्देशाने तत्कालीन शासनाने निर्णय घेतलेला होता परंतु तीर्थक्षेत्र देहू येथील ग्रामीण रुग्णालयाला अद्याप मंजूरी मिळालेला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, देहूगावामध्ये सध्या कार्यरत असलेले आरोग्य उपकेंद्राऐवजी जिल्हा उप रुग्णालय किंवा ग्रामीण रुग्णालय सुरु करण्याचा प्रस्तावास सन २००३-०४ मध्ये जिल्हा प्रशासनाकडून मंजूरीही मिळूनही ग्रामीण रुग्णालय होऊ शकले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, देहूगावाची लोकसंख्या २५ हजाराच्या वर असून बाहेरगावावरून भाविकांची संख्या मोठ्या प्रमाणावर आहे त्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, श्रीक्षेत्र देहूगाव येथील वाढती लोकसंख्या आणि भाविकांचा वाढता ओघ विचारत घेता या ठिकाणी ग्रामीण रुग्णालय उभारणी करणे बाबत शासन स्तरावर निर्णय घेण्यात आला आहे काय असल्यास त्याचा थोडक्यात तपशील काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबनाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :(१) व (२) हे खरे नाही. राज्यात आरोग्य संस्था स्थापनेच्या बृहत आराखड्यास शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र.१४१/आरोग्य-३, दि.१७ जानेवारी, २०१३ अन्वये मौजे देहू येथे ३० खाटांचे ग्रामीण रुग्णालय स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली आहे.

(३) हे खरे नाही, सद्यःस्थितीत प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या माध्यमातून आरोग्य सेवा पुरविली जात आहे.

(४) राज्यात आरोग्य संस्था स्थापनेच्या बृहत आराखड्यास शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र.१४१/आरोग्य-३, दि.१७ जानेवारी, २०१३ अन्वये मौजे देहू येथे ३० खाटांचे ग्रामीण रुग्णालय स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली आहे. सदर रुग्णालयासाठी जमीन उपलब्धते साठीची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

दापोली (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील सुमारे ८ आरोग्य उपकेंद्रांना

अजूनही स्वमालकीची इमारत नसल्याबाबत

(२०) ६४४७३ (३०-०८-२०१६). श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दापोली (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील सुमारे ८ आरोग्य उपकेंद्रांना अजूनही स्वमालकीची इमारत नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ग्रामीण व दुर्गम भागात नागरिकांना आरोग्याच्या सोयीसुविधा मिळवण्यात म्हणून प्राथमिक आरोग्य केंद्रांतर्गत ४ ते ५ आरोग्य उपकेंद्रे निर्माण करण्यात येतात मात्र दापोलीतील जमिनीचे चढे भाव लक्षात घेता आरोग्य विभागाला या उपकेंद्रांना जागा मिळवणे अडचणीचे होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सध्या भाड्याच्या जागेत चालू असलेल्या उपकेंद्रांना त्वरित जागा देण्यासाठी शासन निधीची तरतूद करणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- डॉ. दीपक सावंत (०७-०७-२०१७) :**(१) हे खरे आहे. दापोली जि.रत्नागिरी तालुक्यातील ११ उपकेंद्रांना स्वमालकीच्या इमारती नाहीत.
- (२) व (३) आरोग्य केंद्रासाठी जागा विकत घेण्याचे शासनाचे धोरण नसून जागा ग्राम पंचायतीने उपलब्ध करून देणे अपेक्षित आहे. दापोली तालुक्यात ११ उपकेंद्रांच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत संबंधित ग्राम पंचायतींना कळविण्यात आलेले आहे. तसेच मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.रत्नागिरी यांच्यावतीने तहसिलदार, दापोली यांना शासकीय जागा उपलब्ध असलेल्या ठिकाणांची माहिती सादर करण्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे.
 - (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हा सामान्य रुग्णालयात तसेच मनोरुग्ण चिकित्सालयात मानसोपाचार व मतीमंद मनोरुग्ण यांच्यासाठी तज्ञाची नेमणूक तातडीने करण्याबाबत

- (२१) ६५७०८ (२७-०१-२०१७). श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील विशेषतः ठाणे जिल्हा सामान्य रुग्णालयात तसेच मनोरुग्ण चिकित्सालयात मानसोपाचार व मतीमंद मनोरुग्ण यांच्यासाठी तज्ञाची नेमणूक तातडीने करण्याबाबतची मागणी उम्मीद फाउंडेशनच्या वतीने मा.मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य), मा.राज्यमंत्री (सार्वजनिक आरोग्य), प्रादेशिक उपसंचालक आरोग्यसेवा, जि.ठाणे, संबंधित रुग्णालयांचे अधिष्ठाता/मुख्यवैद्यकीय अधिकारी यांच्याकडे दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
 - (२) असल्यास, प्रश्नोक्त बाब (१) च्या अनुषंगाने संबंधित प्रकरणी संबंधित सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्यावतीने तसेच जनप्रतिनिधी व जागृत नागरिकांच्या संघटनेने सदर बाब वेळोवेळी निदर्शनास आणली आहे, हे ही खरे आहे काय,
 - (३) असल्यास, सदर बाबतीत सखोल चौकशीअंती काय निष्पन्न झाले व त्याबाबत कोणती कार्यवाही वा अनुकूल निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,
 - (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०३-०७-२०१७) :(१) व (२) हे अशंतः खरे आहे.

(३) सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, ठाणे यांनी दिनांक १०.८.२०१६ रोजी मतीमंद व मनोरुग्णांच्या उपचारासाठी राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत चिकित्सालयीन मानसशास्त्रज्ञांची नियुक्ती केली आहे. तसेच, उपसंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई मंडळ, ठाणे यांनी दिनांक २८.१०.२०१६ च्या आदेशान्वये मनोविकृतीतज्ञाची नियुक्ती केली असून एका मानसोपचारतज्ञाच्या सेवा प्रतिनियुक्तीने उपलब्ध केल्या आहेत.

तसेच, महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा, गट-अ मधील मनोविकृतीचिकित्सकांची नामनिर्देशनाची २० पदे भरण्याबाबतचे मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास पाठविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लोणार (जि.बुलढाणा) येथील ग्रामीण रुग्णालयात रुग्णांना मुदतबाहय
औषधांचे वितरण करण्यात आल्याबाबत**

(२२) ६६५५५ (१३-०१-२०१७). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लोणार (जि.बुलढाणा) येथील ग्रामीण रुग्णालयात येणाऱ्या रुग्णांना मुदतबाहय औषधांचे वितरण करण्यात येत असल्याची गंभीर बाब माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (२६-०६-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

तथापि, सदर आशयाची बातमी दैनिक भास्कर या वृत्तपत्रामध्ये दिनांक २१.०९.२०१६ रोजी प्रसिध्द झाली होती.

(२) दैनिक भास्कर या वृत्तपत्रात दिनांक २१.०९.२०१६ रोजी प्रसिध्द झालेल्या बातमीच्या अनुषंगाने जिल्हा शल्य चिकित्सक, बुलढाणा यांचे स्तरावरून चौकशी करण्यात आली असून सदर चौकशीत ग्रामीण रुग्णालय, लोणार येथे मुदतबाहय औषधांचे वितरण झाल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्ह्यातील जलयुक्त शिवार अभियानातील कामे निधीअभावी रखडल्याबाबत

(२३) ६६७५३ (१६-१२-२०१६). श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रायगड जिल्ह्यात जलयुक्त शिवार अभियानाला निधीअभावी कामे रखडल्याचे नुकतेच माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त जिल्ह्यातील ३८ गावांमध्ये प्रस्तावित १ हजार ४६८ कामांसाठी ४८ कोटी ३१ लाख रुपयांचा निधी आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत निधीची टंचाई भासण्यामागची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (५) असल्यास, तदनुसार उक्त अभियानाला भरीव निधीची तरतुद करण्याबाबत शासन स्तरावर काय कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे, नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०९-०७-२०१७) :(१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) जलयुक्त शिवार अभियान सन २०१६-१७ या दुसऱ्या टप्प्यात रायगड जिल्ह्यात मृद जलसंधारणाची एकूण ११४६ प्रस्तावित कामांचा रू.३५४३.४२ लक्षाचा आराखडा तयार करण्यात आला आहे.

प्रस्तावित आराखड्यासाठी शासनाद्वारे रू.२२५८.७५ लाख निधी विविध स्त्रोताद्वारे उपलब्ध करून दिला आहे. तसेच जलसंधारण विभाग शासन निर्णय दि.२७ एप्रिल, २०१७ व २२ मे, २०१७ नूसार जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत रायगड जिल्ह्यास अनुक्रमे रू.१५४.०० लक्ष व रू.३३१.०० लक्ष असे एकूण रू. ४८५.०० लक्ष निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

उमरी (जि.नांदेड) तालुक्यातील एक लाख लोकांसाठी सिंधी येथे केवळ एकच प्राथमिक आरोग्य केंद्र असल्याबाबत

(२४) ६८२२७ (१०-०१-२०१७). श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उमरी (जि.नांदेड) तालुक्यातील एक लाख लोकांसाठी सिंधी येथे केवळ एकच प्राथमिक आरोग्य केंद्र असल्याने रुग्णांची गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यामुळे गोळेगांव किंवा वितनाळ येथे दुसरे एक प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्थापन करावे ही मागणी अनेक दिवसापासून प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मागणीवर शासनाने निर्णय घेऊन लोक संख्येनुसार गोळेगांव किंवा वितनाळ येथे प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्थापन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (११-०७-२०१७) :(१) होय, अंशतः खरे आहे.

तथापि, वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी यांच्या मार्फत रुग्णांना आरोग्य सेवा देण्यात येत आहेत त्यामुळे रुग्णांची गैरसोय होत नाही.

(२) हे खरे नाही.

बृहत आराखड्यात शासन निर्णय दि.१७.०१.२०१३ अन्वये मौजे गोळेगाव, ता.उमरी, जि.नांदेड येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र मंजूर करण्यात आलेले आहे.

(३) शासन निर्णय दि.१७.०१.२०१३ अन्वये मौजे गोळेगाव, ता.उमरी, जि.नांदेड येथे बृहत आराखड्यांतर्गत नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र मंजूर झालेले आहे. सन २०१६-१७ या वित्तीय वर्षात निधी मंजूर करून मौजे गोळेगाव ता.उमरी, जि.नांदेड येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या मुख्य इमारत बांधकामाचे नियोजन करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील महसूल विभागाच्या ताब्यात असलेल्या वन विभागाच्या

आठ लाख हेक्टर जमीन परत करण्याच्या मागणीबाबत

(२५) ६८२८५ (०९-०१-२०१७). डॉ.पतंगराव कदम (पलूस कडेगाव) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील महसूल विभागाच्या ताब्यात असलेल्या वन विभागाच्या आठ लाख हेक्टर जमीन परत करण्याची मागणी वन विभागाने केल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महसूल विभागाच्या ताब्यात असलेल्या वन जमिनी वन विभागाला परत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०७-०७-२०१७) :(१) व (२) होय, हे खरे आहे.

महसूल विभागाच्या ताब्यातील सर्व अतिक्रमण विरहीत वनक्षेत्र वन विभागाकडे हस्तांतरित करण्याबाबतची कार्यवाही दिनांक ३१.१२.२०१६ पर्यंत पूर्ण करण्याबाबत दिनांक ४.८.२०१६ च्या शासन जापनाव्ये सर्व संबंधितांना सूचना दिल्या आहेत.

तसेच, सर्व जिल्हाधिकारी, संबंधित उप वनसंरक्षक व इतर संबंधित महसूल व वन अधिकारी यांची दिनांक २७.३.२०१७ रोजी व्हिडीओ कॉन्फरन्स घेऊन सदर प्रकरणाच्या प्रगतीचा आढावा घेतला आहे तसेच दिनांक ३०.५.२०१७ पर्यंत महसूल विभागाच्या ताब्यातील वन जमिनी हस्तांतरित करून राजस्व अभिलेख्यात सदर जमिनी वन विभागाच्या नावे नोंद करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना दिल्या आहेत.

(३) राजस्व विभागाच्या ताब्यात असलेली वन जमीन प्रत्यक्षात तालुका भूमि अभिलेख यांच्याकडून मोजणी करून व अतिक्रमण विरहित क्षेत्र ताब्यात घेण्याचे शासनाचे धोरण असल्याने असे क्षेत्र वन विभागाला हस्तांतरित करण्यास कालावधी लागत आहे. संबंधितांवर कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद बरखास्त करण्यात आल्याबाबत

(२६) ६८९८३ (१६-१२-२०१६). श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सन १९६५ मध्ये कायद्याद्वारे पारित केलेली स्वायत्त संस्था (महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद) शासनाने बरखास्त केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, या संस्थेला पर्यायी संस्था म्हणून शासन कोणती यंत्रणा स्थापन करणार आहे काय,
- (४) असल्यास, त्याचे स्वरूप काय असणार आहे ?

श्री. गिरीष महाजन (०९-०७-२०१७) :(१) होय.

(२) महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद अधिनियम १९६५ कलम ३१ (१) नुसार अधिकाराचा दुरुपयोग, कर्तव्यात कसुरता, परिषदेच्या दैनंदिन कामकाजात अनियमितता इत्यादी कारणास्तव परिषद बरखास्त करण्यात आली आहे.

(३) दि. ३ सप्टेंबर २०१६ अन्वये अधिसूचना काढण्यात आली. त्यात पुढील परिषद गठीत होईपर्यंत उक्त परिषदेचे कामकाज अंतरिम कालावधीसाठी सुरळीत चालावे यासाठी शासनाने डॉ. अभय चौधरी, प्राध्यापक व विभागप्रमुख, सुक्ष्मजीवशास्त्र गॅ.शा.वै.म. व सर ज.जी. समूह रुग्णालये, मुंबई यांची प्रशासक म्हणून नियुक्ती केली आहे. तदनंतर त्यांनी दि. २६.०८.२०१६ मध्योत्तर प्रशासक पदाचा कार्यभार स्विकारला असून ते सदर पदावर रुजू झाले आहेत.

(४) महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद नियम १९६७ महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषद (पहिली सुधारणा) नियम २००२ अन्वये विहित केलेल्या पध्दतीने महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषदेची निवडणूक घेण्यासाठी शासन अधिसूचना क्र. ०३१६/प्र.क्र.९/अधिनियम, दि. २८.०७.२०१६ रोजीच्या शासन राजपत्रात Notice of Election प्रसिध्द केली आहे. त्यानुसार दि. १८.१२.२०१६ रोजी प्रत्येक जिल्ह्यांच्या मुख्यालयामध्ये सदर निवडणूकीकरिता मतदान घेण्यात आले. निवडणूक निर्णय अधिकारी यांनी दि. २४.१२.२०१६ रोजी निवडणूकीचा निकाल घोषित करून निवडून आलेल्या नऊ (९) उमेदवारांची नावे पुढील कार्यवाहीकरिता शासनास पाठविण्यात आली आहेत. त्याअनुषंगाने परिषद गठीत करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

**राज्यातील प्रसूतिपूर्व लिंग निदान प्रतिबंधक कायद्याच्या विरोधात
रेडिओलॉजिस्ट डॉक्टरांनी संप केल्याबाबत**

(२७) ६९८७० (१०-०१-२०१७). श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ), श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील प्रसूतिपूर्व लिंग निदान प्रतिबंधक कायद्याचा योग्य पध्दतीने वापर होत नसल्याने निर्दोष डॉक्टरांना त्रास सहन करावा लागत असल्याने या कायद्याच्या विरोधात राज्यातील ४ हजार रेडिओलॉजिस्ट डॉक्टरांनी दिनांक १ सप्टेंबर, २०१६ रोजी संप केला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यशासनाने रेडिओलॉजिस्ट डॉक्टरांची गंभीरपणे दखल घेऊन त्यांच्या समस्या सोडविण्याबाबत कोणती योग्यती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप, उक्त प्रश्नाबाबत कोणतीच कार्यवाही होत नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (२९-०६-२०१७) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

रेडिओलॉजिस्ट डॉक्टरांनी दिनांक १ सप्टेंबर, २०१६ रोजी संप केला होता, हे खरे आहे. तथापि, निर्दोष डॉक्टरांना त्रास सहन करावा लागला हे खरे नाही.

(२) याबाबत राज्य शासनाच्या कक्षेतील बाबींच्या अनुषंगाने Standard Operating Procedure (SOP) तयार करण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चांडोली (ता.खेड, जि.पुणे) येथील ग्रामीण रुग्णालयात सुरु केलेल्या नवीन ट्रामा केअर युनिट
साठी मंजूर असलेली रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(२८) ७१२१७ (१०-०१-२०१७). श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चांडोली (ता.खेड, जि.पुणे) येथील ग्रामीण रुग्णालयात नवीन ट्रामा केअर युनिट सुरु करण्यात आले आहे परंतु रुग्णालयास मंजूर असलेली रिक्त पदे अद्याप भरण्यात आलेली नसल्याने सदर ट्रामा केअर युनिट बंद असल्याने रुग्णांची गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नवीन ट्रामा केअर युनिटसाठी मंजूर असलेली रिक्त पदे भरण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १३ जानेवारी, २०१६ रोजी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांस निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने मंजूर असलेली रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने काय निर्णय घेतला आहे वा घेण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (२१-०७-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

चांडोली (ता.खेड, जि.पुणे) येथील ट्रामा केअर युनिट अद्याप कार्यान्वित झालेले नाही. तथापि ग्रामीण रुग्णालय, चांडोली येथे २४ x ७ अत्यावश्यक सेवा सुरु असून रुग्णांची गैरसोय होत नाही.

(२) होय.

(३) महाराष्ट्र वैद्यकीय व आरोग्य सेवा गट-अ (ग्रेड पे रु.६६००) संवर्गाची पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच वैद्यकीय अधिकारी गट-अ (ग्रेड पे रु.५४००) संवर्गाची रिक्त पदे जिल्हाधिकारी यांच्यामार्फत भरण्याची कार्यवाही जिल्हा स्तरावर सुरु आहे.

तसेच गट-क व गट-ड संवर्गाची रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चामोर्शी तालुक्यातील हळदवाही गावाजवळील सिमेंट कॉंक्रीट
बंधाऱ्याच्या कामात झालेला गैरव्यवहार**

(२९) ७३२३७ (०९-०१-२०१७). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली), श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडचिरोली जिल्ह्यातील चामोर्शी तालुक्यातील हळदवाही गावाजवळील नाल्यावर १२ लाखांचा खर्च करून सिमेंट कॉंक्रीट बंधारा बांधण्यात आला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बंधाऱ्याच्या कामात गैरव्यवहार झाल्याने व कामाचे पिचिंग योग्य प्रकारे न झाल्याने नाल्याचा किनारा वाहून गेला असून पाणीदेखील साचून राहत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बंधाराच्या कामात गैरव्यवहार करणाऱ्या कंत्राटदारांवर व अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०७-०७-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

साठवण बंधारा क्र. १ हळदवाही या कामाची अंदाजित रक्कम रुपये १२,४४,०००/- असून त्यापैकी ११, ६९,३३९/- रुपये एवढी रक्कम कामावर खर्च झालेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

साठवण बंधारा बांधकामात गैरव्यवहार झालेला नाही. बंधाऱ्याचे काम गुणवत्तेनुसार करण्यांत आले असून बंधाऱ्याच्या डाव्या बाजूला २० मिटर व उजव्या बाजूला ८ मिटर लांबीचे पिचिंगचे काम करण्यात आले. परंतु सन २०१६ च्या अतिवृष्टीमुळे बाजूचा नाला (किनारा) अंशतः नादुरुस्त झालेला आहे. त्यामुळे सद्यःस्थितीत परीपूर्ण पाणी साठा निर्माण होण्यास अडचण निर्माण झालेली आहे.

(३) बंधारा कामात गैरव्यवहार झालेला नाही. परंतु नादुरुस्त (फुटलेला) भागाची दुरुस्ती होईपर्यंत कामाची सुरक्षा रक्कम रोखून ठेवण्यात आलेली आहे.

(४) या बंधारा बांधकामाची यंत्रणा (कंत्राटदार) ही स्वतः ग्रामपंचायत हळदवाही असून नादुरुस्त भागाची दुरुस्ती करण्यास ग्रामपंचायत हळदवाही यांना जिल्हा परिषद (सिंचाई), उपविभाग, चामोशी कार्यालयाने त्यांचे दिनांक २१/०२/२०१७ चे पत्रान्वये कळविले आहे.

**मौजे वैती (ता.शिराळा, जि.सांगली) येथील चांदोली अभयारण्य प्रकल्पासाठी
देण्यात आलेल्या जमिनीचा मोबदला मिळण्याबाबत**

(३०) ७३९४९ (१९-०४-२०१७). श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर),

श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव) : सन्माननीय वने मंत्री पृढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे वैती (ता.शिराळा, जि.सांगली) येथील शेतकऱ्यांची शेतजमीन चांदोली अभयारण्य प्रकल्पासाठी शासनाकडून संपादित करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संपादित जमिनीच्या मोबदल्यात राज्य शासनाकडून पर्यायी जमिन न मिळाल्याने प्रकल्पग्रस्तांनी जमिनीच्या मोबदल्यात राज्य शासनाकडून आर्थिक मोबदला मिळावा अशी मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांना संपादित जमिनीसाठी देय रेडी रेकरनुसार नुकसान भरपाई रक्कम देण्याचा शासनस्तरावर निर्णय झाला आहे काय,

(४) असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांना शासन निर्णयानुसार, अद्यापपर्यंत प्रत्येकी प्रकल्पग्रस्ताना किती रक्कम वाटप केली आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२८-०६-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) दहा चांदोली अभयारण्यग्रस्तांना भुसंचयातील पर्यायी जमिन वाटपासाठी कमी पडत असल्याने, सदर प्रकल्पग्रस्तांनी पर्यायी जमिनीच्या ऐवजी मोबदला रक्कमेची मागणी केली आहे.

(३) सदर १० प्रकल्पग्रस्तांना शासन निर्णय डब्ल्यूएलपी १००७/प्र.क्र.१६/फ-१, दिनांक २३.०१.२००७ मधील तरतूदीनुसार नुकसान भरपाई देण्याचा निर्णय झाला आहे.

(४) सदर १० प्रकल्पग्रस्तांना देय ८.४० हे. जमिनीची मंजूर नुकसान भरपाई रक्कम रु.१४०.९५ लक्ष जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी सांगली यांचेकडे वर्ग करण्यात आली आहे. तथापि, सदर १० प्रकल्पग्रस्तांना पुनर्वसन अधिनियमानुसार देय होणाऱ्या एकूण ५.०२ हेक्टर आर जमिनीची देय नुकसान भरपाई रक्कम रु.८४.२३४ लक्ष यापैकी रु.७७.५२२ लक्ष एवढी रक्कम ८ प्रकल्पग्रस्तांना वाटप करणेत आली असून, १ प्रकल्पग्रस्त श्री.गणपत सयाजी सोनवणे हे रक्कम रु.६.७१२ लक्ष स्विकारण्यास तयार नाहीत व उर्वरित १ प्रकल्पग्रस्त श्री.दगडू दाजी बागली (कदम) यांना रक्कम रु.६.७१२ लक्ष वाटप करणेची कार्यवाही जिल्हाधिकारी तथा पुनर्वसन उपसंचालक, सांगली यांचेकडून सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नवी मुंबईतील खारफुटीच्या संरक्षणासाठी समितीची पुनर्स्थापना करण्याबाबत

(३१) ७४४८९ (१५-०४-२०१७). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबईतील खारफुटीच्या संरक्षणासाठी समितीची पुनर्स्थापना करावी असे आदेश राज्य सरकारला मा.उच्च न्यायालयाने माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, खारफुटीच्या संरक्षणासाठी यापूर्वी स्थापन केलेल्या समितीच्या सदस्य सचिवांनी न्यायालयाने स्थापन केलेल्या समितीची गरज नाही असे सांगण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच समितीच्या सदस्य सचिवाच्या जागी दुसरा अधिकारी नेमावा असेही आदेश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मा.न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन करून नवीन समिती स्थापन करणार आहात काय व ती कधीपर्यंत,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१७-०६-२०१७) :(१) जनहित याचिका क्र. २१८/२०१३ मध्ये दिनांक २७.०१.२०१७ रोजी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी मुंबईतील कांदळवन सनियंत्रण समिती पुनर्स्थापित करण्याचे आदेश दिले आहेत.

(२) सदस्य सचिव तथा विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांनी सदर समितीची आवश्यकता नसल्याचे कोणत्याही सूचना केलेली नाही. तथापि, शासन निर्णय दिनांक २३.३.२०११ अन्वये प्रत्येक तटीय जिल्ह्याकरिता संबंधित जिल्हाधिकारी यांचे अधिनस्त सागर तटीय समिती क्षेत्रातील कांदळवन, जैवविविधता यांचे संरक्षण व संवर्धन करण्याकरिता कार्यरत आहे. मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशान्वये स्थापन करण्यात आलेली विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली नवी मुंबई कांदळवन संरक्षण समिती ह्या समितीने अपिलीय समिती म्हणून काम पहावे, अशी सूचना समितीच्या सदस्य सचिव यांनी केली होती.

(३) मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक १०.०१.२०१७ रोजी नवी मुंबई कांदळवन सनियंत्रण समितीची मासिक बैठकीचे इतिवृत्तामधील सूचना धक्कादायक असून त्यास विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी मंजूरी दिल्याबाबत आश्चर्य व्यक्त करत सदस्य सचिव जागी दुसरे वरिष्ठ वन अधिकारी यांची नेमणूक करण्याबाबत दिनांक २७.०१.२०१७ रोजी आदेश दिले होते.

(४) मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे सदर समितीचे पुनर्गठण शासन निर्णय दिनांक २३.०२.२०१७ अन्वये करण्यात आले आहे.

(५) मा.उच्च न्यायालयाचे आदेशान्वये शासनाने वेळीच कार्यवाही केलेली आहे. विलंब झालेला नाही.

पुणे शहर व जिल्ह्यात शेकडो हेक्टर वन क्षेत्रात वृक्षांची तोड करून अतिक्रमणे होत असल्याबाबत

(३२) ७४७४५ (१९-०४-२०१७). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहर व जिल्ह्यात शेकडो हेक्टर वन क्षेत्रात वृक्षांची तोड करून अतिक्रमणे होत असून परिणामी वनसंपदा व वन खनिजे नष्ट होत असल्याने बिबट्यांचा रहिवास नामशेष होत असल्याची माहे जानेवारी, २०१७ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच अनेक ठिकाणी वृक्षतोड करून, नांगरणी करून प्लॉट तयार केले असून याठिकाणी वीजही चोरून वापरली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१७-०६-२०१७) :(१) हे अशंत: खरे आहे.

पुणे वनवृत्तातील जुन्नर वन विभागामध्ये लोकशासन संघटनेच्या कार्यकर्ते आणि सदस्यांकडून अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासी (वनहक्काची मान्यता) अधिनियम, २००६ व नियम, २००८ च्या तरतूदींचा गैरअर्थ लावून वनजमिनीवर हक्क दर्शविण्याच्या अनुषंगाने अतिक्रमणे केलेली आहेत. यामुळे वनसंपदा व वन खनिजे नष्ट होणे तसेच बिबट्यांच्या रहिवासास बाधा येवून मानव - वन्यप्राणी संघर्षात वाढ झाली आहे.

(२) अतिक्रमक वनजमिनीवर वृक्षतोड करून नांगरणी करून वनजमिनीवर हक्क दर्शविण्याच्या प्रयत्नात किरकोळ धान्ये व कडधान्य पेरून पिक घेण्याचा प्रयत्न करित आहेत तसेच वनक्षेत्रात झोपड्या, घरे उभारून यासाठी नजीकच्या विद्युत वितरणप्रणालीचे खांब, डीपी वरून चोरून विद्युत पुरवठा घेवून तो वापरला जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(३) व (४) याबाबत वन विभागाकडून चौकशी करण्यात आली असून सदर अतिक्रमणे निष्कासित करण्यासाठी महसूल व वन विभाग व पोलीस विभागाकडून संयुक्त कारवाई करून दिनांक १८ मे ते २३ मे, २०१७ या कालावधीत जुन्नर वन विभागामधील २६ ठिकाणी असलेली एकूण १७३.५९ हेक्टरवरील शेती व ३७७ झोपड्यांचे अतिक्रमण निष्कासित करण्यात आलेले आहे. निष्कासित अतिक्रमणांच्या ठिकाणी रोपे लागवड, जलशोषक चर खोदाई, बी पेरणी अशी कामे सुरु करण्यात आलेली असून या क्षेत्रात पुन्हा अतिक्रमणे होवू नये यासाठी सातत्याने गस्त घालून अतिक्रमण होताच ते निष्कासित करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वनमजुरांना गोंदिया वनविभागातून भंडारा वनविभागात समाविष्ट
करून सेवेत नियमित करणेबाबत**

(३३) ७४८२४ (१८-०४-२०१७). श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) :

सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया वनविभागातून भंडारा वनविभागात समाविष्ट होण्याच्या प्रतिकेत असलेले १४ बारमाही वनमजुर सध्या भंडारा येथे वनविभागाच्या कार्यालयासमोर दिनांक १७ जानेवारी २०१७ पासून उपोषणावर बसले असून भंडारा वनविभागात स्थायी वनमजुर म्हणून समाविष्ट करण्यासाठी त्यांची मागणी आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर वनमजुरांच्या सेवाकालावधीची योग्य चौकशी करून त्यांना न्याय मिळण्यासाठी शासनाकडे पाठपुरावा करण्यात आला असून यासंबंधी शासनाने कोणती कार्यवाही केलेली आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१३-०६-२०१७) : (१) व (२) कोणताही मजूर दिनांक १७.१.२०१७ पासून उपोषणास बसलेला नाही. न्यायालयाच्या दिनांक ५.५.२००६ रोजीच्या आदेशान्वये मजुरांची मुळ तक्रार खारीज केली असून, त्यांना उपलब्धतेनुसार रोजगार हमी योजनेअंतर्गत कामे देण्यात यावी, असे आदेश आहेत. १४ मजूर हे भंडारा जिल्हयातील मुळ रहीवाशी असल्याने त्यांना भंडारा वन विभागातील लाखांदूर वनक्षेत्रात रो.ह.यो. कामाच्या उपलब्धतेप्रमाणे रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अहमदनगर जिल्हयातील जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत नद्यांवरील ११८
कामांपैकी ६२ कामांना मंजूरी देण्यात आल्याबाबत**

(३४) ७६६१५ (१८-०४-२०१७). श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदनगर जिल्हयातील जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत नद्यांवरील ११८ कामांसाठी ३६ कोटी ५१ लाख ७७ हजार रुपयांच्या निधीसह मा.पालकमंत्री यांनी पुर्नजीवन प्रकल्पांतर्गत कामाला मंजूरी दिली असल्याची माहिती दिनांक २० डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ११८ कामांपैकी कर्जत-जामखेड तालुक्यातील टंचाई परिस्थितीचा विचार करून प्राधान्याने एकूण ६२ कामांना मंजूरी देण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

प्रा. राम शिंदे (०३-०७-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत एकूण ११८ कामांपैकी कर्जत व जामखेड तालुक्यातील ५५ कामांना प्रशासकिय मान्यता जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांचेकडून देण्यात आली आहे.

(३) प्रशासकिय मान्यता प्राप्त कामांना ई-निविदा कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

**कळमनुरी (ता.औंढा, जि.हिंगोली) येथील जडगांव येथे पूल वजा कोल्हापूरी पध्दतीच्या
बंधाऱ्याच्या कामास मंजूरी मिळण्याबाबत**

(३५) ७७०९७ (१७-०४-२०१७). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) :

सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (ता.औंढा, जि.हिंगोली) जडगांव येथील पूल वजा कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधाऱ्याच्या कामास मंजूरी मिळण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.जलसंधारण मंत्री यांना दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन देण्यात येऊनही अद्यापी सदरहू कामास मंजूरी मिळाली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान आढळून आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू बंधाऱ्याच्या कामास त्वरीत मंजूरी देण्याबाबत शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०७-०७-२०१७) :(१) होय.

मा.लोकप्रतिनिधी यांचे दिनांक १६/११/२०१६ चे पत्र कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन (जलसंधारण) विभाग, नांदेड यांचे कार्यालयास प्राप्त झालेले आहे.

(२) महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळाच्या संचालक मंडळाच्या दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१५ रोजी संपन्न झालेल्या ४९ व्या बैठकीतील पारीत ठरावास अनुसरून ० ते १०० हेक्टर सिंचन क्षमतेच्या पूलवजा बंधारा जडगाव, ता. औंढा, जिल्हा हिंगोली या योजनेची प्रशासकीय मान्यता महामंडळ निर्णय दिनांक ७/५/२०१६ अन्वये रद्द करण्यात आलेली आहे.

कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन (जलसंधारण) विभाग, नांदेड यांनी दिनांक १९/५/२०१७ चे पत्रान्वये सदर योजनेचा प्रस्ताव प्रशासकीय मान्यता मिळणेसाठी कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, हिंगोली यांचेकडे पाठविला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

**शासकीय, आयुर्वेदीक महाविद्यालये व अनुदानित आयुर्वेदिक महाविद्यालयांमधील अधिष्ठाता,
प्राध्यापक व सहयोगी प्राध्यापकांना शासनाकडून मिळणाऱ्या वेतनात व सेवानिवृत्तीच्या
वयात तफावत असल्याबाबत**

(३६) ७७१०६ (१८-०४-२०१७). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.नसीम खान (चांदिवली) :

सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासकीय, आयुर्वेदीक महाविद्यालये व अनुदानित आयुर्वेदिक महाविद्यालयांमधील अधिष्ठाता, प्राध्यापक व सहयोगी प्राध्यापकांना शासनाकडून मिळणाऱ्या वेतनसोबतच इतर सर्व बाबी समान असतांना त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या वयात मात्र तफावत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त सेवानिवृत्तीच्या वयोमर्यादेतील तफावत दूर करण्यात यावी अशी मागणी संबंधितांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (२८-०६-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षकांचे वय वाढविण्यासंबंधी संचालक, आयुष यांचेकडून प्राप्त झालेला प्रस्ताव वित्त विभागाच्या अभिप्रायासाठी सादर करण्यात आलेला आहे.

(४) धोरणात्मक बाब असल्याने विलंबाचा प्रश्न उद्भवत नाही

सावरगाव (ता.निफाड, जि.नाशिक) लघुपाटबंधारे योजनेचे काम रखडल्याबाबत

(३७) ७८९९२ (१८-०४-२०१७). श्री.छगन भुजबळ (येवला) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सावरगाव (ता.निफाड, जि.नाशिक) लघुपाटबंधारे योजनेच्या कामाला माहे मार्च २०१४ मध्ये प्रशासकीय मान्यता मिळालेली असूनही वनविभागाच्या मान्यतेअभावी माहे जानेवारी, २०१७ पर्यंत सादर योजनेचे काम सुरु झालेले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१५-०६-२०१७) :(१) होय.

(२) सादर कामास तांत्रिक मान्यता घेवुन निविदा कार्यवाही पूर्ण करुन दि. ०३/१२/२०१५ रोजी कार्यारंभ आदेश पारित करण्यात आलेला आहे. वनजमिनीचा प्रस्ताव दाखल करणेसाठी जिल्हाधिकारी यांचेकडून दि. १०/०१/२०१७ चे आदेशान्वये वन जमिनीसाठी पर्यायी जमिन उपलब्ध झालेली आहे. सादर वन जमिनीचा प्रस्ताव तयार करण्याचे काम मंजुर निविदेनुसार संबंधित ठेकेदारा मार्फत करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे. जिल्हाधिकारी, नाशिक यांचेकडून अधिनियम २००६ नुसार वननिवासी यांचे हक्क बाधित होत नसले बाबतचा दाखला प्राप्त झाल्यावर सादर योजनेच्या कामास प्रत्यक्ष सुरुवात करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पद्मभूषण वसंतदादा पाटील शासकीय रुग्णालय, सांगली या रुग्णालयाच्या
नविन ओपीडी इमारतीचे बांधकाम थांबविण्यात आल्याबाबत**

(३८) ७९२१५ (१८-०४-२०१७). श्री.धनजंय (सुधीर) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पद्मभूषण वसंतदादा पाटील शासकीय रुग्णालय, सांगली या रुग्णालयाच्या नविन ओपीडी इमारतीचे बांधकाम थांबविण्यात आल्याचे माहे डिसेंबर, २०१६ च्या अखेरीस निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अधिष्ठाता, वैद्यकीय महाविद्यालय व जिल्हा शल्य चिकित्सक यांच्या वादामुळे हे काम थांबविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग व वैद्यकीय शिक्षण विभाग या दोन्ही विभागांच्या संबंधीत अधिकाऱ्यांना आदेश देऊन हे काम त्वरीत सुरु करणार काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (२९-०६-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदगाव (जि.नाशिक) तालुक्यातील जलयुक्त शिवार अंतर्गत करण्यात
आलेली कामे निकृष्ट दर्जाची केल्याबाबत**

(३९) ७९३४५ (१८-०४-२०१७). श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातील लघुसिंचन (जलसंधारण) विभागांतर्गत असलेल्या उपविभाग लघुसिंचन (जलसंधारण) मालेगांव या उपविभागाच्या अधिपत्याखाली नांदगांव तालुक्यातील सन २०१३ ते २०१६ या कालावधीत करण्यात आलेले सिमेंट कॉक्रीटचे बंधारे, जलयुक्त शिवार योजनेंतर्गत करण्यात आलेली कामे व लघुपाटबंधारे तलावाची कामे अत्यंत निकृष्ट दर्जाची केल्यामुळे शासनाच्या निधीचा अपव्यय झालेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास याबाबत शासनाने उपरोक्त कालावधीची संपूर्ण कामांची शासन स्तरावरून सखोल चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,

(३) असल्यास, चौकशी अहवालानुसार संबंधीतांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०३-०७-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, नदी पुनरुज्जीवनांतर्गत मनमाड जवळील सि.ना.बां. अस्तगाव १ व २ या बंधान्यांचे काम निकृष्ट असलेबाबत दैनिक सकाळ, नाशिक वृत्तपत्रामध्ये बातमी प्रसिध्द झाली होती.

- (२) व (३) दैनिक सकाळ, नाशिक वृत्तपत्रातील तक्रारीच्या अनुषंगाने या कामांची राज्यस्तरीय बांधकाम गुणनियंत्रकाकडून तपासणी करणेत आली असून तपासणीत संधानकाचे संपीडन सामर्थ्य (Compressive Strength) कमी असल्याचे दिसून आले आहे. याबाबत राज्यस्तरीय बांधकाम गुणनियंत्रकांनी उपाययोजना सूचविल्या आहेत. त्यानुसार उपाययोजनेचे काम ठेकेदाराकडून करून घेणेत आल्यानंतर पुनश्च राज्यस्तरीय बांधकाम गुणनियंत्रकांकरवी बंधान्याच्या कामाची गुणवत्ता तपासणेत येईल व बांधकाम गुणवत्तापूर्वक असल्यासच निविदा शर्तीनुसार कामाचे देयक अदा करणेबाबत निर्णय घेणेत येईल. अद्यापपावेतो सदरील कामांचे कुठलेही देयक ठेकेदारास अदा करणेत आलेले नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय येथील अतिदक्षता विभागाच्या अत्याधुनिकरणासाठी निधी प्राप्त होवूनही खर्च न झाल्याबाबत

- (४०) ७९९७४ (१९-०४-२०१७). श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय येथील अतिदक्षता विभागाच्या आधुनिकीकरणासाठी ५ वर्षापूर्वी ६ कोटी रुपये मंजूर करण्यांत येवूनही सदर निधी खर्च न करता तसाच ठेवण्यांत आल्याचे दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ रोजी व त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दिनांक ३१ मार्च, २०१६ रोजी शासनाने पुन्हा ७ कोटी रुपये मंजूर केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर निधी प्राप्त होवूनही 'आयसीयू' चे काम मंद गतीने होण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, सदरहू काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. गिरीष महाजन (३०-०६-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री स्वास्थ्य सुरक्षा योजनेअंतर्गत शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथील श्रेणीवर्धनाकरीता नविन तीन आयसीयु वार्डाच्या बांधकामासह इतर ५ बांधकामास शासन निर्णय दिनांक १२.१.२०११ अन्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. सदर कामे प्राधान्यक्रमानुसार करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात आली. दरम्यान तीन आयसीसीयु वार्डाच्या मूळ अंदाजपत्रकातील समाविष्ट बाबींमध्ये वाढ झाल्याने सदर कामाच्या सुधारित अंदाजपत्रकास शासन निर्णय दिनांक २४.५.२०१६ अन्वये सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली. सदर बांधकामाकरीता निविदा प्रक्रिया राबवून सदर बांधकाम सद्यःस्थितीत सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) सद्यःस्थितीत संस्थास्तरावर बांधकाम सुरु आहे.

महसूल विभागाच्या ताब्यातील वन जमीनीबाबत

- (४१) ८००५७ (१२-०४-२०१७). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) राज्यातील महसूल विभागाच्या अखत्यारीतील आठ लाख हेक्टर वन जमीनीचा ताळमेळ घालून अंतिम यादी दिनांक ३१ डिसेंबर पर्यंत करण्याचे आदेश सचिव वन विभाग यांनी दिले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, महसूल विभागाच्या ताब्यातील वन जमीनी दिनांक १५ जानेवारी, २०१७ पर्यंत देण्याची कार्यवाही पूर्ण करून वन विभागाने दिनांक ३१ जानेवारी, २०१७ रोजी जमीनीचा प्रत्यक्ष ताबा घेवून सदर जमीनी संबंधित जिल्हाधिकारी यांना वन जमीनीची महसुली अभिलेख्यात (७/१२) नोंद घेण्याचे काम दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१७ पर्यंत पूर्ण करण्यास सांगण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार दिनांक ३१ जानेवारी, २०१७ पर्यंत महसूल विभागाने किती जमीन वन विभागाकडे हस्तांतर केली आहे,
(५) असल्यास, सदर आदेशाची अंमलबजावणी न करणा-या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०४-०७-२०१७) : (१) होय हे खरे आहे.

महसूल विभागाच्या ताब्यातील सर्व अतिक्रमण विरहित वनक्षेत्र वन विभागाकडे हस्तांतरीत करण्याबाबतची कार्यवाही दिनांक ३१.१२.२०१६ पर्यंत पूर्ण करण्याबाबत दिनांक ४.८.२०१६ रोजीच्या शासन जापनाव्ये सर्व संबंधितांना सूचना दिल्या आहेत.

(२) होय हे खरे आहे.

शासन परिपत्रक दिनांक २.१२.२०१६ अनुसार पुढीलप्रमाणे कालमर्यादा ठरविण्यात आली होती : -

१. महसूल विभागाच्या ताब्यात असलेली वन जमिनीची यादी तयार करणे, दोनही विभागाने संयुक्तरित्या ताळमेळ घालून अंतिम यादी तयार करणे - दिनांक ३१.१२.२०१६.

२. संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी त्यांच्या ताब्यात असलेल्या वन जमिनीपैकी अतिक्रमण विरहित क्षेत्र वन विभागाच्या ताब्यात देण्याबाबतचे आवश्यक आदेश पारित करणे - दिनांक १५.१.२०१७.

३. वन विभागाने जमिनीचा प्रत्यक्ष ताबा घेणे - दिनांक ३१.१.२०१७.

४. महसुली अभिलेख गाव नमुना नंबर (७/१२) अद्यावत करणे - दिनांक २८.२.२०१७.

(३) सचिव (वने) यांनी सर्व जिल्हाधिकारी, संबंधित उप वनसंरक्षक व इतर संबंधित महसूल व वन अधिकारी यांची दिनांक २७.३.२०१७ रोजी व्हिडीओ कॉन्फरन्स घेऊन सदर प्रकरणाच्या प्रगतीचा आढावा घेतला आहे तसेच दिनांक ३०.५.२०१७ पर्यंत महसूल विभागाच्या ताब्यातील वन जमिनी हस्तांतरित करून राजस्व अभिलेख्यात सदर जमिनी वन विभागाच्या नावे नोंद करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना दिल्या आहेत.

(४) महसूल विभागाने त्यांच्या ताब्यात असलेल्या वनक्षेत्रापैकी दिनांक ३१.१.२०१७ पर्यंत एकूण २४९९.६३८६ हे. वनजमीन वन विभागाकडे हस्तांतरित केली आहे.

(५) राजस्व विभागाच्या ताब्यात असलेली वन जमीन प्रत्यक्षात तालुका भूमि अभिलेख यांच्याकडून मोजणी करून व अतिक्रमण विरहीत क्षेत्र ताब्यात घेण्याचे शासनाचे धोरण असल्याने असे क्षेत्र वन विभागाला हस्तांतरित करण्यास कालावधी लागत आहे. त्यामुळे संबंधितांवर कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यातील सूरनदीवरील मोहगाव देवी आणि रामपूर पाचगाव येथील बंधान्याचे मंजूरीचा प्रस्ताव प्रलंबित असल्याबाबत

(४२) ८०४७८ (१९-०४-२०१७). श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यातील सूरनदीवरील मोहगाव देवी आणि रामपूर पाचगाव येथील बंधान्याचे मंजूरीसाठी प्रस्ताव मुख्य अभियंता जलसंधारण नागपूर कडून प्रलंबित असल्याचे माहे जाने २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रस्ताव मंजूरीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१५-०६-२०१७) : (१) व (२) होय, मोहाडी तालुक्यातील मोहगांवदेवी व पाचगांव येथे सूरनदीवर बंधारा बांधण्याचे कामाचे सविस्तर अंदाजपत्रक अधीक्षक अभियंता, लघु सिंचन (जलसंधारण) मंडळ, नागपूर यांच्याकडून दि. २७/०१/२०१७ च्या पत्रान्वये त्रुटीपुर्तते करिता कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन (जलसंधारण) विभाग, गोंदिया यांना परत करण्यात आले असून विभागीय स्तरावर त्रुटी पुर्ततेची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

दहेगाव (ता.माहूर, जि.नांदेड) येथील जलयुक्तचे काम जिल्ह्याबाहेरील ठेकेदाराला देत असल्याबाबत

(४३) ८११५४ (१८-०४-२०१७). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहेगाव (ता.माहूर, जि.नांदेड) परिसर हा आदिवासी बहूल विभागातील अल्पभूधारक तथा भूमिहिन मजूरांचे प्रमाण जास्त असतांनाही तालुका कृषि विभागाने बंधारे मंजूर करणे अपेक्षित असतांना जलयुक्तच्या नावाने सीसी ऐवजी मातीबांधही मशीनद्वारे करण्याचे टेंडर काढून जिल्हयाबाहेर ठेकेदार मजूराना देत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
(३) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (२९-०६-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील गोकुळदास तेजपाल (जी.टी.) रुग्णालयाच्या शवागृहातील
वातानुकूलित यंत्रणा नादुरस्त असल्याबाबत**

(४४) ८१२७७ (२५-०४-२०१७). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील गोकुळदास तेजपाल (जी.टी.) रुग्णालयाच्या शवागृहातील वातानुकूलित यंत्रणा मागील दहा महिन्यांपासून नादुरस्त आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर शवागृह दिनांक २५ मे, २०१६ रोजी पासून बंद असल्याने रेल्वे अपघातातील बेवारस मृतदेह व इतर मृतदेह ठेवण्याची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, या रुग्णालयातील शवागृहातील वातानुकूलित यंत्रणा सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (२९-०६-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

रेल्वे अपघातातील मृतदेह व इतर मृतदेह ठेवण्याची व्यवस्था पोलिस रुग्णालय तसेच सर ज.जी.समूह रुग्णालय, मुंबई येथे करण्यात आली आहे.

(३) रुग्णालय शवागृहातील वातानुकूलित यंत्रणा प्रस्थापीत करण्यासाठी शासन निर्णय दिनांक २३.१.२०१७ अन्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून सार्वजनिक बांधकाम विद्युत विभाग यांच्याकडून निविदा मागविण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात होमिओपॅथी शिक्षित डॉक्टरांना अॅलोपॅथी उपचार पध्दतीसाठी एक वर्षाचा
वैद्यकीय शैक्षणिक अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याबाबत**

- (४५) ८१९०९ (१९-०४-२०१७). श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.नसीम खान (चांदिवली) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यात होमिओपॅथी शिक्षित डॉक्टरांना अॅलोपॅथी संदर्भातील एक वर्षाचा वैद्यकीय शैक्षणिक अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यास अॅलोपॅथी उपचार करण्यास अनुमती देण्यात येईल असा निर्णय मागील दोन वर्षापूर्वी शासनाने जाहिर केला होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी झाली नसल्याने होमिओपॅथी शिक्षित विद्यार्थ्यांमध्ये नैराश्याचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार होमिओपॅथी शिक्षित विद्यार्थ्यांना अॅलोपॅथी उपचार पध्दतीसाठी एक वर्षाच्या अभ्यासक्रमाची तातडीने अंमलबजावणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१०-०७-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

महाराष्ट्र शासन निर्णय क्र. एमएचसी २०१४/प्र.क्र.३०८/१४/शिक्षण-२, दि. १३ ऑगस्ट, २०१४ अन्वये राज्यातील नोंदणीकृत होमिओपॅथी वैद्यक व्यावसायीकांना राज्यात आधुनिक वैद्यक शास्त्रामध्ये वैद्यक व्यवसाय करण्याकरिता आधुनिक औषधशास्त्र प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता दिलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर निर्णयाची अंमलबजावणी झाली असून महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक, यांचेमार्फत पहिल्या बॅचसाठी प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण झाली असून सन २०१६-१७ पासून अभ्यासक्रम राबविण्यात येत आहे. आधुनिक औषधशास्त्र प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून १४ शासकीय महाविद्यालयात सुरु करण्यात आलेला आहे. सदर अभ्यासक्रमासाठी ६१५ इतक्या नोंदणीकृत होमिओपॅथी वैद्यक व्यावसायीकांनी प्रवेश घेतला असून सदर महाविद्यालयात त्यांचे शिक्षण दि. ०१ डिसेंबर, २०१६ पासून सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बार्शीटाकळी (जि.अकोला) तालुक्यातील तामशी साठवण तलावाचे
काम अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत**

(४६) ८२५१६ (१७-०४-२०१७). श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बार्शीटाकळी (जि.अकोला) तालुक्यातील तामशी साठवण तलावाचे काम भौतिकदृष्ट्या पूर्ण असल्याची माहिती विधीमंडळात सन २०१३ मध्येच देण्यात आली असताना तेच काम अपूर्ण

दाखवून २० लाख रुपये खर्चातून माहे मार्च, २०१७ पर्यंत पूर्ण केले जाईल असा अहवाल या विभागाने तयार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार लघुसिंचन विभागाच्या संबंधीत अधिका-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०७-०७-२०१७) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

बाशींटाकळी (जि.अकोला) तालुक्यातील तामशी साठवण तलावाचे काम भौतिकदृष्ट्या पूर्ण असल्याची माहिती विधीमंडळात सन २०१३ मध्ये देण्यात आली होती.

सन २०१३ नंतर सदर साठवण तलावाचे कुठलेही काम करण्यात आले नाही, परंतु सदर कामात भुसंपादनासाठी न्यायालयीन निर्णयानुसार वाढीव भुसंपादन मोबदला देणेकरिता व कामाचे अंतिम देयक अदा करणेकरिता सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षासाठी रुपये २०.०० लक्ष निधीची मागणी जिल्हा नियोजन समितीकडे करण्यात आली होती व त्यानुसार ही योजना मार्च, २०१७ पर्यंत पूर्ण करण्याचे लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, अकोला यांचेकडून नियोजन करण्यात आले होते.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही

बाळापुर (जि.अकोला) तालुक्यातील पारस परिसरातील भिकुंड बंधा-याला मुदतवाढ मिळाली

असूनही मंजूर निधीच्या पाचपट वाढ सुधारीत अंदाजपत्रकात करण्यात आल्याबाबत

(४७) ८२९५५ (१५-०४-२०१७). श्री.गोवर्धन शर्मा (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यातील बाळापुर तालुक्यातील पारस परिसरातील भिकुंड बंधा-याला दीड वर्षांच्या प्रतिक्षेनंतर मुदतवाढ मिळाली असूनही मंजूर निधीच्या पाचपट वाढ सुधारीत अंदाजपत्रकात करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे जिल्हा परिषदेला मोठा आर्थिक नुकसान होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू अंदाजपत्रकात १० लाखांची रक्कम ५८ लाखांवर जाण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०७-०७-२०१७) :(१) व (२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

कोल्हापूरी पध्दतीचा बंधारा भिकुंडखेड, ता. बाळापूर, जि. अकोला या कामाच्या मूळ अंदाजपत्रास जिल्हा परिषदेच्या जलव्यवस्थापन व स्वच्छता समिती सभा दिनांक १८/११/२००५, ठराव क्रमांक ४ अन्वये रुपये २०,३१,७००/- एवढ्या रक्कमेला प्रशासकीय मंजूरी प्रदान केली आहे.

सदर बंधाऱ्याचे मुळ अंदाजपत्रक सन २००३-०४ च्या दरसूचीनुसार तयार करण्यात आले होते. कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन, जिल्हा परिषद, अकोला यांनी काढलेल्या निरीक्षण टिपणीमधील सूचनेनुसार सदर कामात उद्भवलेल्या वाढीव परिमाण व अतिरिक्त बाबी सुधारित अंदाजपत्रकात समाविष्ट करून रुपये ५८,७१,८००/- रक्कमेचे तयार केलेल्या सुधारीत अंदाजपत्रकास जिल्हा परिषदेच्या दिनांक २०/५/२०१६ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेमध्ये मंजूरी प्रदान करण्यात आली आहे. सुधारीत अंदाजपत्रकामध्ये झालेली वाढ संयुक्तीक असून ही वाढ कामामध्ये वेळोवेळी झालेल्या तांत्रिक बदलामुळे झालेली आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पेठ व दिंडोरी (जि.नाशिक) तालुक्यातील जलयुक्त शिवार योजनेच्या कामांबाबत

(४८) ८३०१० (१५-०४-२०१७). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पेठ व दिंडोरी (जि.नाशिक) तालुक्यात जलयुक्त शिवार योजनेची कामे ही कार्यारंभ आदेश देऊनही सुरु करण्यात आलेली नसल्याची बाब माहे जानेवारी २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहु कामास दिरंगाई होण्याची नेमकी कारणे काय याची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, यास जबाबदार असलेल्या संबंधित कंत्राटदारांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, कारवाईचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे ?

प्रा. राम शिंदे (२८-०६-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आयुर्वेद महाविद्यालयात अध्यापकांची पदे मोठ्या प्रमाणात रिक्त असल्याबाबत

(४९) ८३५१६ (२०-०४-२०१७). श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील आयुर्वेद महाविद्यालयात अध्यापकांची पदे मोठ्या प्रमाणात रिक्त आहेत ती भरण्याबाबतची मागणी मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्री यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१७ रोजी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (२८-०६-२०१७) :(१) होय. हे खरे आहे.

- (२) शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालयांमधील अध्यापकीय संवर्गातील नामनिर्देशनाची रिक्त पदे भरण्याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत कार्यवाही सुरु असून पदोन्नती कोट्यातील रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाच्या आस्थापना मंडळामार्फत कार्यवाही करण्यात येत आहे.
शासन खाजगी अनुदानित संस्थांकरिता निवड मंडळामार्फत पदभरती करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चांगेफळ (जि.बुलढाणा) येथे जलयुक्त शिवार अभियान
अंतर्गत सिमेंट बंधान्याची कामांबाबत**

- (५०) ८३७२० (१५-०४-२०१७). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) चांगेफळ (जि.बुलढाणा) येथे जलयुक्त शिवार अभियान अंतर्गत होत असलेल्या सिमेंट बंधान्याची कामाची मंजूरी गट नं ३२३ व ५३९ मध्ये झालेली असतांना सदर जागा सोडून बंधान्याचे खोदकाम १५०० मीटर खाली करण्यात आल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 - (२) असल्यास, उक्त बंधान्यावर शेती अवलंबून असल्याने मंजुरात असलेल्या ठिकाणी खोदकाम करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
 - (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने पाहणी केली आहे काय,
 - (४) तदनुसार यास जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तीवर शासन स्तरावर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
 - (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०३-०७-२०१७) :(१) व (२) हे खरे नाही.

(३) होय.

वि.स. ३२९ (36)

मौजे चांगेफळ येथे जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत खडकपूर्णा विभागामार्फत सिमेंट नाला बांधाऱ्याचे काम सुरु असून कामाची मंजूरी गट नं.३२३ व ५४० मध्ये झालेली आहे. मंजूर स्थळाच्या खाली जवळपास ६५० अंतरावर खोदकाम झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. परंतु सदर खोदकाम शासकिय यंत्रणांकडून करण्यात आलेले नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.